

Inhoud

Inleiding	15
DEEL 1	
Gebruik van het computerprogramma ‘Behandeldoelen tos’	
1 <i>Het computerprogramma</i>	23
1.1 Inleiding	23
1.2 Doel van het computerprogramma ‘Behandeldoelen tos’	23
1.3 Doelgroep en gebruikers	23
1.4 Uitgangspunten van het computerprogramma	24
1.5 Taaldoelen in het computerprogramma	25
1.6 Voorwaarden voor het gebruik van de drie soorten behandeldoelen	27
2 <i>Stappen bij het opstellen van een behandelplan</i>	29
2.1 Inleiding	29
2.2 Stap 1: Een diagnose stellen op basis van anamnese- en onderzoeksgegevens	29
2.3 Stap 2: Formuleren van het centrale probleem van het kind	31
2.4 Stap 3: Zoeken van hoofd- en subdoelen voor het kind in het computerprogramma	31
2.5 Stap 4: Aanpassen van gekozen hoofd- en subdoelen aan het individuele kind	33
2.6 Stap 5: Toevoegen van een evaluatiecriterium aan ieder hoofddoel	33
2.7 Stap 6: Formuleren van een einddoel	34
2.8 Afronding van het behandelplan	34
DEEL 2	
Verantwoording van behandeldoelen in het computerprogramma	
3 <i>Doelen voor pragmatiek</i>	37
3.1 Inleiding	37
3.2 Onderscheid in communicatieve functies en interactie- en conversatievaardigheden	37
3.3 Plaats van doelen voor pragmatiek in het computerprogramma	39

3.4	Doelen voor communicatieve functies	39
3.5	Gebruik van doelen voor communicatieve functies	43
3.6	Doelen voor interactie- en conversatievaardigheden	45
3.7	Gebruik van doelen voor conversatievaardigheden	47
4	Doelen voor woordenschat	49
4.1	Inleiding	49
4.2	Het opbouwen van het mentale lexicon	50
4.3	Doelen voor de passieve woordenschat	51
4.4	Gebruik van doelen voor de passieve woordenschat	53
4.5	Doelen voor de actieve woordenschat	53
4.6	Gebruik van doelen voor de actieve woordenschat	55
4.7	Keuze van woorden uit de woordenlijsten bij individuele logopedie	55
4.8	Gebruik van de woordenlijsten door leerkrachten	58
5	Doelen voor fonologie	59
5.1	Inleiding	59
5.2	Fonologische contrastgraden	59
5.3	Doelen in het computerprogramma voor fonologie	62
5.4	Gebruik van doelen voor fonologie	65
6	Doelen voor grammatica	67
6.1	Inleiding	67
6.2	Plaats van doelen voor grammatica in het computerprogramma	67
6.3	Doelen voor syntaxis	68
6.4	Doelen voor morfologie	71
6.5	Kiezen van syntactische en morfologische doelen in samenhang	72
6.6	Spel- en leefsituaties creëren en benutten voor grammaticale therapie	73
7	Doelen voor communicatie en participatie	77
7.1	Inleiding	77
7.2	Doelen voor communicatie	77
7.3	Doelen voor participatie	78
7.4	Gebruik van doelen voor communicatie en participatie	80

8	Doelen voor een kind met een specifieke taalontwikkelingsstoornis	83
8.1	Inleiding	83
8.2	Doelen voor vermindering van grammaticale problemen van SLI-kinderen	84
8.3	Doelen voor vermindering van woordvindingsproblemen van SLI-kinderen	86
8.4	Doelen voor begrip en uitdrukking van taaldenkrelaties bij prentenboeken	88
8.5	Doelen voor voorkomen of verminderen van sociaalemotionele problemen	90
8.6	Doelen voor voorkomen of verminderen van leerproblemen	91
8.7	Overzicht van doelen voor SLI-kinderen	92
8.8	Gebruik van doelen voor SLI-kinderen	93
9	Doelen voor een kind met een auditieve stoornis	97
9.1	Inleiding	97
9.2	Doelen voor stimulering van communicatief gedrag van slechthorende kinderen	98
9.3	Doelen voor het verbeteren van de luistervaardigheid	101
9.4	Doelen voor het vergroten van de woordenschat	102
9.5	Doelen voor het verbeteren van de fonologische en fonetische vaardigheid	104
9.6	Doelen voor het verhogen van het grammaticale niveau	105
9.7	Doelen voor taaldenkrelaties bij het voorlezen van prentenboeken	106
9.8	Overzicht van doelen voor slechthorende kinderen	107
9.9	Gebruik van doelen voor slechthorende kinderen	109
10	Doelen voor een kind met een verstandelijke beperking	111
10.1	Inleiding	111
10.2	Overzicht van communicatieve niveaus	113
10.3	Doelen voor kind en omgeving om te communiceren met behulp van TC- en OC-vormen	115
10.4	Doelen voor de taalontwikkeling	119
10.5	Doelen voor de sociaalemotionele ontwikkeling	120
10.6	Overzicht van doelen voor kinderen met een verstandelijke beperking	121
10.7	Gebruik van doelen voor kinderen met een verstandelijke beperking	124

DEEL 3

Behandelsuggesties voor kinderen met een taalniveau van 0 tot 6 jaar

11	Uitgangspunten voor taaltherapie voor kinderen met een taalniveau van 0 tot 6 jaar Ellen Burger & Martina de Groot	127
11.1	Inleiding	127
11.2	Interactieve, doelgerichte en functionele therapie	128
11.3	Input versterkend taalaanbod	129
11.4	Productie uitlokkend taalaanbod	131
11.5	Feedback op de juistheid en doeltreffendheid van de uiting van het kind	135
11.6	Directe therapie in combinatie met indirecte therapie	136
12	Behandelsuggesties voor kinderen met een taalniveau van 0 tot 2 jaar Renate van der Kruit	141
12.1	Inleiding	141
12.2	Belangrijkste behandeldoelen voor kinderen met een taalniveau tot 2 jaar	141
12.3	Manipulatief spel bij het thema 'spelen – speelgoed'	143
12.4	Sensopathisch spel bij het thema 'spelen – speelgoed'	145
12.5	Bewegingsspel bij het thema 'spelen – speelgoed'	147
12.6	Onderzoek en behandeling van kinderen met een verstandelijke beperking	149
13	Behandelsuggesties voor kinderen met een taalniveau van 2 tot 3 jaar Renate van der Kruit & Leen van den Dungen	155
13.1	Inleiding	155
13.2	Belangrijkste behandeldoelen voor kinderen met een taalniveau van 2 tot 3 jaar	155
13.3	Uitbreiding van de passieve en actieve woordenschat	158
13.4	Verhoging van het morfosyntactische niveau	159
13.5	Uitbreiding van de pragmatische vaardigheden	163
13.6	Vergroting van het vermogen tot communicatie en participatie	164
13.7	Praktische suggesties bij behandelactiviteiten bij het thema 'het gezicht'	165
14	Behandelsuggesties met scripts voor kinderen met een taalniveau van 3 tot 6 jaar Ellen Burger & Martina de Groot	167
14.1	Inleiding	167
14.2	Taaltherapie aan de hand van scripts	167

14.3	Belangrijkste behandeldoelen voor kinderen met een taalniveau van 3 tot 6 jaar	170
14.4	Een behandelsessie aan de hand van lexicale doelen	172
14.5	Een behandelsessie aan de hand van morfosyntactische doelen	177
14.6	Een behandelsessie aan de hand van pragmatische doelen	180
14.7	Het vormgeven van doelen voor communicatie en participatie	182
14.8	Praktische suggesties voor scriptmatige taaltherapie	184
15	Behandelsuggesties met prentenboeken voor kinderen met een taalniveau van 3 tot 6 jaar	187
	<i>Trees Duipmans</i>	
15.1	Inleiding	187
15.2	Taaltherapie met behulp van prentenboeken	187
15.3	Werkwijze	190
	Lijst van afkortingen	195
	Literatuur	197
	Register	211

Inhoud cd-rom

Computerprogramma 'Behandeldoelen tos'

Bijlagen

- 1 Overzicht hulpschermen
- 2 Behandelplan voor een voorbeeldcasus
- 3 Verantwoording van de opbouw van de taaldoelen
- 4 Verantwoording van woordenlijsten, doelwoorden voor fonologie en voorbeelduitingen voor grammatica
- 5 Verantwoording van doelen voor communicatie en participatie
- 6 Achtergronden van doelen voor kinderen met onderliggende stoornissen
- 7 Omgaan met kind- en ouderkenmerken bij de taaltherapie
- 8 Verdere behandelsuggesties bij hoofdstuk 12
- 9 Verdere behandelsuggesties bij hoofdstuk 13
- 10 Verdere behandelsuggesties bij hoofdstuk 14
- 11 Verdere behandelsuggesties bij hoofdstuk 15
- 12 Afbeeldingen bij scripts van hoofdstuk 14
- 13 Liedjes, teksten en muziek bij hoofdstuk 14